

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Stichting "Beter Wonen"
De heer A.A. Huisman
Dorpsweg 2
8271 BM IJSSELMUIDEN

Inlichtingen bij
Remco Reurink
telefoon 038 499 89 88
R.Reurink@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer Huisman,

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
1
Uw brief
Uw kenmerk

U heeft, namens Stichting "Beter Wonen", een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbeschermingswet – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 6 februari 2018² ontvangen. De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. De aanvraag betreft de renovatie van 93 woningen aan de Akkerwinde, Morgenster, Vogelwikke, Korenbloem, Van Diggelenweg en de Gentiaan (complex 38-41) in IJsselmuiden. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Zaaknummer
4673908

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁴ van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten van de gierzwaluw en nesten en rustplaatsen van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen⁵, en van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te beschadigen of te vernielen⁶.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie van 93 woningen aan de Akkerwinde, Morgenster, Vogelwikke, Korenbloem, Van Diggelenweg en de Gentiaan (complex 38-41) in IJsselmuiden.

U krijgt geen ontheffing van het verbod om de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te storen en van het verbod om de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger opzettelijk te verstoren. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt het storen van deze soorten voorkomen. De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing:

- Activiteitenplan Wet natuurbescherming Complex 38-41 IJsselmuiden, van 6 februari 2018;

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid.
² EDO-kenmerk 2018/0039813.
³ EDO-kenmerk 2018/0297940 en 2018/0415021.
⁴ Op basis van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid.
⁵ Art. 3.1, tweede lid.
⁶ Art. 3.5, vierde lid.

- Memo Aanvullende gegevens IJsselmuiden zaaknummer 4673908, van 16 mei 2018.

Deze ontheffing is geldig vanaf de dag van het verzenden van onze beslissing tot en met 31 december 2022.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Leges

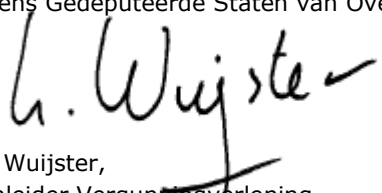
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 1.757,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Remco Reurink, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 89 88. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2018-001066 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Fasering van het project
Bijlage 4	Verspreiding waargenomen soorten
Bijlage 5	Locaties tijdelijke maatregelen
Bijlage 6	Locaties permanente maatregelen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Kampen;
- Aveco de Bondt, S.C.M. Verhaegh, Burgemeester van der Borchstraat 2, Holten.

⁷ Belastingverordening Overijssel

Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit bezwaar maken bij Gedeputeerde Staten van Overijssel. Hoe u dat moet doen kunt u hieronder lezen.

Hoe kunt u een bezwaar indienen?

Binnen zes weken, ingaand op de dag na de datum van verzending van dit besluit, kan een belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, postbus 10078, 8000 GB Zwolle (telefoon 038 499 93 05).

U kunt het bezwaarschrift ook per elektronisch formulier verzenden. Dit formulier kunt u vinden op www.Overijssel.nl/loket/bezwaar-klacht. Indienen per fax is ook mogelijk. Het faxnummer van het Team Juridische Zaken is: 038 425 48 02.

Verplichte onderdelen van een bezwaarschrift

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat in ieder geval:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. machtiging als u namens een belanghebbende bezwaar indient;
- c. de dagtekening;
- d. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- e. de gronden van het bezwaar.

Voor de behandeling van een bezwaarschrift bij de provincie Overijssel is geen griffierecht verschuldigd. Voor inlichtingen over de bezwaarprocedure kunt u contact opnemen met de provinciaal medewerker die bij het besluit is vermeld.

Voorlopige voorziening vragen als snelle reactie nodig is

Indien spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht Rechtbank Overijssel (telefoon 088 361 55 55). In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat u een bezwaarschrift heeft ingediend.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

3

Uw brief

Uw kenmerk

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. **Minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden** dient u de datum van de start te **melden** bij het meldpunt.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het meldpunt als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Voor deze wijzigingen moeten opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met het meldpunt.

Soortspecifiek

Gierzwaluw

5. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de gierzwaluw. De voortplantingsperiode loopt van half april tot en met half augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige⁸

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanden waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
4
Uw brief
Uw kenmerk

op het gebied van de gierzwaluw. De deskundige dient dit vooraf af te stemmen met bevoegd gezag.

6. In de directe omgeving van het plangebied, conform bijlage 5 van dit besluit, zijn 9 tijdelijke, houten nestkasten aanwezig. Elke nestkast telt 12 aparte nestruimtes.
7. Woningen waar tijdens de kwetsbare voortplantingsperiode werkzaamheden worden uitgevoerd en waar nesten aanwezig zijn, dienen buiten deze voortplantingsperiode ongeschikt gemaakt te worden als nestplaats voor de gierzwaluw. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden door de nesten af te sluiten met behulp van purschuim, gaas of met een houten plank.
8. Tijdens de werkzaamheden dienen geen materialen of steigers tegen de gevels geplaatst te worden, die de functionaliteit van het nest of invliegende gierzwaluwen kunnen belemmeren. Dit betekent dat de omgeving van het nest vrij moet zijn van bijvoorbeeld steigers en doeken.
9. U dient gedurende de uitvoering van de werkzaamheden minimaal 11 kopgevels geschikt te maken als permanente nestlocatie. Deze kopgevels zijn weergegeven in bijlage 6 van dit besluit. Per kopgevel dient u in de overstek minimaal 4 ingebouwde nestkasten te maken. De interne afmetingen van deze nestkasten is 150 mm (l) x 280 mm (b). De interne hoogte dient minimaal 130 mm te zijn, waarbij één zijde minimaal 150 mm hoog is. Via deze wijze dient u minimaal 44 permanente nestlocaties voor de gierzwaluw te realiseren. De locaties van de nieuwe gierzwaluwenverblijven zijn weergegeven in bijlage 6 van dit besluit.
10. De tijdelijke houten nestkasten mogen, na de uitvoering van de werkzaamheden en na de realisatie van de permanente nestlocaties, verwijderd worden. Het verwijderen van de tijdelijke nestkasten dient buiten de voortplantingsperiode van de gierzwaluw te gebeuren.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

5

Uw brief

Uw kenmerk

Huismus

11. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode en winterperiode van de huismus. De voortplantingsperiode loopt globaal van maart tot en met augustus. Aaneengesloten vorstperioden van minimaal drie dagen in de periode december tot en met februari vormen ook een kwetsbare periode. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus. De deskundige dient dit vooraf af te stemmen met het bevoegd gezag.
12. In de directe omgeving van het plangebied, conform bijlage 5 van dit besluit, zijn 14 tijdelijke, houten nestkasten aanwezig van het type NK MU 02 Nestkast Mus van Vivara Pro.
13. Alle woningen met nesten en rustplaatsen van de huismus dienen ongeschikt gemaakt te worden buiten de kwetsbare perioden. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden door een gootdrain te plaatsen in de dakgoot. Dit dient op zodanige wijze te gebeuren, dat de toegang tot de eerste rij dakpannen belemmerd wordt.

voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of

- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

14. U dient gedurende de uitvoering van de werkzaamheden in totaal minimaal 100 permanente nestlocaties aan te brengen middels vogelvides. Vogelvides dienen geplaatst te worden aan de straat- en achtertuinzijde. In bijlage 6 van dit besluit is weergegeven waar en hoeveel vogelvides u per woonblok dient te realiseren.
15. De tijdelijke, houten nestkasten mogen, na de uitvoering van de werkzaamheden en na de realisatie van de permanente nestlocaties, verwijderd worden. Het verwijderen van de tijdelijke nestkasten dient buiten de voortplantingsperiode van de huismus te gebeuren.

Gewone dwergvleermuis

16. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis. De voortplantingsperiode loopt van half mei tot en met juli. De overwinteringsperiode loopt van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

6

Uw brief

Uw kenmerk

17. In de directe omgeving van het plangebied, conform bijlage 5 van dit besluit, zijn 20 tijdelijke, houten vleermuiskasten aanwezig van het model Coucy van Vivara.
18. Alle woningen met voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis dienen ongeschikt gemaakt te worden buiten de kwetsbare perioden. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden door invliegopeningen te dichtten met exclusion flaps. De exclusion flaps dienen door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen geplaatst te worden. Na plaatsing van de exclusion flaps dient een controle uitgevoerd te worden op de afwezigheid van vleermuizen. Deze controle dient in de periode april-oktober plaats te vinden door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dient gewacht te worden met de werkzaamheden aan het dak en de gevel totdat de aanwezige vleermuizen de zomer- of paarverblijfplaats hebben verlaten.
19. Permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis dienen gerealiseerd te worden op minimaal 8 westelijke kopgevels, conform bijlage 6 van dit besluit. U dient tegen het bestaande plaatwerk boven de raamkozijnen een tweede trespaplaat te plaatsen. Tegen de binnenkant moet betongaas gezet worden om voldoende houvast te creëren. Er dient een ruimte van ongeveer 2 centimeter aanwezig te zijn om in weg te kunnen kruipen.
20. De tijdelijke, houten vleermuiskasten mogen, na de uitvoering van de werkzaamheden en na de realisatie van de permanente verblijfplaatsen, verwijderd worden. Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient buiten de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis te gebeuren. Het verwijderen mag pas gebeuren wanneer uit controle blijkt dat geen vleermuizen in deze vleermuiskasten zitten.

Laatvlieger

21. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de laatvlieger. De voortplantingsperiode loopt van half mei tot en met juli, maar de jongen kunnen nog tot in oktober gezoogd worden. De overwinteringsperiode loopt van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en

de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de laatvlieger.

22. Alle woningen met voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de laatvlieger dienen ongeschikt gemaakt te worden in september of oktober. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden door:

- invliegopeningen te dichten met exclusion flaps, en;
- tochtgaten in de te verwijderen buitengevels te maken.

De exclusion flaps en tochtgaten in de buitengevel dienen door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen aangebracht te worden.

23. Drie tot vijf dagen voorafgaand aan de werkzaamheden aan het woonblok waar de zomerverblijfplaats aanwezig is dient een controle uitgevoerd te worden door een ecologische deskundige op het gebied van vleermuizen. Deze controle dient visueel en met batdetector uitgevoerd te worden. Wanneer geen kraamactiviteit of paaractiviteit door meer dan 2 exemplaren wordt gevonden, kan gestart worden met het ongeschikt maken (conform voorschrift 22).

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

7

Uw brief

Uw kenmerk

24. Na het ongeschikt maken van de woningen, maar zo kort mogelijk (1 tot 3 dagen) vóór de daadwerkelijke renovatiewerkzaamheden, dient een laatste controle uitgevoerd te worden om te borgen dat de aanwezige laatvliegers daadwerkelijk de verblijfplaats hebben verlaten. Deze controle dient in de periode april-oktober plaats te vinden.

25. Het aanpassen van dakoverstekken bij dakgoten en kopgevels en het verwijderen van de buitengevel van de woningen aan de Korenbloem 19 en 21 dient zeer voorzichtig, en onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen plaats te vinden.

26. Bij de zuidelijk en noordelijke georiënteerde gevels van Korenbloem 19 en 21 worden, direct na afronding van de renovatie, gaten (grootte: 2,5 centimeter bij 30 centimeter) gemaakt in de overstek. Per woning komen 8 gaten; vier aan de voorgevel en vier aan de achtergevel. Via deze opening dient de laatvlieger toegang te hebben tot de ruimte onder de dakpannen. De toegangen dienen op nagenoeg dezelfde plek terug te komen als de oorspronkelijke toegangen. Op enkele locaties dienen onderbrekingen aanwezig te zijn in de tengels (van de verticale panlatten), zodat de laatvlieger zich makkelijker kan verplaatsen.

27. In de spouw dienen minimaal 3 geschakelde inbouwvleermuiskasten geplaatst te worden in elk van de voorgevels van Korenbloem 19 en 21. In totaal gaat het om 6 vleermuiskasten van het type 2fr van Waveka.

28. U dient op de volgende wijze een monitoring uit te voeren op minimaal de woningen aan de Korenbloem 19 en 21;
- Onderzocht moet worden of de laatvlieger gebruik maakt van de daken en inbouwkasten als zomerverblijfplaats;
 - De daken en inbouwkasten dienen maximaal 3 jaar gemonitord te worden. De monitoring dient te starten vanaf 15 mei 2019. De monitoring kan eerder afgerond worden, indien aangetoond wordt dat de daken en/of inbouwkasten functioneel zijn als zomerverblijfplaats voor de laatvlieger;
 - De monitoring bestaat uit een onderzoek conform de vereisten uit het vleermuisprotocol 2017, of uit een hogere onderzoeksinspanning en houdt minimaal in:
 - 2 x 2 uur 's avonds tussen 15 mei en 15 juli;

- 2 x 2 uur 's avonds tussen 15 mei en 15 september;
 - Een ecologische deskundige op het gebied van de laatvlieger moet het onderzoek uitvoeren.
29. U moet van bovenstaande monitoring jaarlijks een monitoringsrapportage ter goed keuring verzenden naar ons. Deze rapportage moet u jaarlijks toezenden in de periode september tot en met november. Indien uit de jaarlijkse monitoringsrapportage blijkt dat de daken en/of inbouwkasten aan de Korenbloem 19 en/of 21 niet in gebruik zijn genomen als zomerverblijfplaats door de laatvlieger, kunnen wij aanvullende maatregelen opleggen. Aanvullende maatregelen kunnen bijvoorbeeld zijn het aanbieden van nieuwe, andersoortige vleermuisvoorzieningen.

Overige zaken

30. De ecologisch deskundige moet een ecologisch logboek bijhouden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. In dit logboek dient in ieder geval de volgende zaken opgenomen te worden:
- Het ongeschikt maken van de woningen;
 - De realisatie van de permante verblijfsvoorzieningen;
 - Het uitvoeren van de monitoring, inclusief het opstellen van de monitoringsrapportages;
- Het ecologisch logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

8

Uw brief

Uw kenmerk

BIJLAGE 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
A1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
A1.2	Doelstelling van het project	11
A1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
A1.4	Periode	12
A1.5	Onderliggende documenten	12
A1.6	Aanvullende gegevens	12
A2	Bevoegdheid	12
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	12
A3	Procedure	12
A3.1	Overeenstemming andere provincie	12
A3.2	Adviesverzoek aan gemeente	12
A3.3	Relevante overige besluiten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
A4	Toetsingskader soorten	13
A4.1	Wettelijke regels	13
A4.2	Provinciaal beleid	13
A4.2.1	Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	13
A4.2.2	Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	13
A4.2.3	Jaarrond beschermde vogelnesten	14
B	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	14
B1	Inhoudelijke beoordeling	14
B1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	14
B1.1.1	Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat	14
B1.1.2	Beoordeling uitgevoerd onderzoek	16
B1.2	Invloed van het project op betrokken soorten	16
B1.2.1	Effectbeoordeling in de aanvraag	16
B1.2.2	Toetsing van de effectbeoordeling	20
B1.3	Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten	22
B1.3.1	Alternatievenafweging in de aanvraag	22
B1.3.2	Toetsing van de alternatievenafweging	23
B1.4	Wettelijk belang van het project	23
B1.4.1	Motivatie wettelijk belang in de aanvraag	23

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
9
Uw brief
Uw kenmerk

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang	24
B1.5 Beoordeling staat van instandhouding	24
B1.6 Toetsing aan overige vereisten	25
B1.7 Eindconclusie toetsing	26
B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden	26
B2 Adviezen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
B2.1 Bespreking van adviezen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
C Slotconclusie	26

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

10

Uw brief

Uw kenmerk

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Beter Wonen IJsselmuiden is voornemens om 93 huurwoningen (complex 38-41) te renoveren. Het gaat om de volgende woningen:

- Akkerwinde 1 t/m 21;
- Gentiaan 1 t/m 21 en 2 t/m 16;
- Korenbloem 1 t/m 21 en Korenbloem 2 t/m 14;
- Morgenster 1 t/m 19 en Morgenster 2 t/m 14;
- Van Diggelenweg 10 t/m 24, 28 en 30;
 - De werkzaamheden zijn gestart met de renovatie van een modelwoning, welke uitgevoerd zijn in april 2018. De modelwoning betreft het adres Van Diggelenweg 20. In deze woning zijn geen nesten van de gierzwaluw of de huismus en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen aanwezig.
- Vogelwikke 1 t/m 21 en Vogelwikke 2 t/m 12.

De uit te voeren werkzaamheden bestaan hoofdzakelijk uit de volgende werkzaamheden:

- Verwijderen van buitenmuur, inclusief kozijnen;
- Realiseren nieuwe buitenmuur, inclusief kozijnen;
- Dakoverstekken aanpassen bij dakgoten en kopgevels;
- Vervangen golfplaten op schuren;
- Inpandig aanbrengen van dakisolatie;
- Kleinschalige inpandige werkzaamheden.

De werkzaamheden zijn grootschalig, maar worden geleidelijk uitgevoerd. In september 2018 wordt een start gemaakt met de grootschalige renovatie, waarna er door gewerkt wordt tot medio 2019. De fasering verloopt per woonblok. Deze fasering is weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

A1.2 Doelstelling van het project

Beter Wonen IJsselmuiden wil met de uitvoering van de activiteiten het energieverbruik van de woningen verminderen en de woningen voor de langere termijn behouden. Daarbij worden asbesthoudende materialen in de spouwmuur verwijderd.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen⁹ en om deze vogels opzettelijk te storen¹⁰. Tevens vraag u ontheffing aan van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te vernielen¹¹ en om deze vleermuizen opzettelijk te verstoren¹².

⁹ Art. 3.1, tweede lid.

¹⁰ Art. 3.1, vierde lid.

¹¹ Art. 3.5, vierde lid.

¹² Art. 3.5, tweede lid.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juli 2018 tot en met 31 maart 2019.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Activiteitenplan Wet natuurbescherming Complex 38-41 IJsselmuiden, van 6 februari 2018;
- Memo Aanvullende gegevens IJsselmuiden zaaknummer 4673908, van 16 mei 2018.

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Quicksan natuurtoets complex 38-41, IJsselmuiden, van 19 mei 2017;
- Nader onderzoek huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen complex 38-41 IJsselmuiden, van 23 oktober 2017;
- Asbestinventarisatierapport 1707763, van 3 april 2018.

A1.6 Aanvullende gegevens

Op 8 mei 2018 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 22 mei 2018¹³ ontvangen.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁴. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

¹³ Ons kenmerk 2018/0297940.

¹⁴ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁵ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁶ zijn voor de toetsing relevant.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹⁷ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁸ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

¹⁵ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming.

¹⁶ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming.

¹⁷ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Het beleid van het ministerie van Economische Zaken voor jaarrond beschermde nesten heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel onverkort overgenomen.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling¹⁹ vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Tijdens het broedseizoen zijn de verbodsbepalingen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

14

Uw brief

Uw kenmerk

Nesten van de gierzwaluw en de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor de nestplek niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soorten altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument soorten²⁰ (voorheen de soortenstandaard) van de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat

Er is een quickscan uitgevoerd middels verzamelde informatie uit literatuuronderzoek en een veldbezoek op 19 april 2017. Uit deze quickscan blijkt het voorkomen van nesten van de huismus, en het mogelijk voorkomen van nesten van de gierzwaluw en voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen. Vervolgens is in 2017 nader onderzoek verricht naar de gierzwaluw, huismus en de vleermuizen.

¹⁸ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

¹⁹ Art 3.1, eerste, tweede, derde en vierde lid van de Wnb

²⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

Gierzwaluw en huismus

De aanwezigheid van nestlocaties van de gierzwaluw en de huismus zijn onderzocht door een inventarisatie conform de soortenstandaarden van de gierzwaluw en de huismus (RVO, 2014). Het onderzoek naar de gierzwaluw heeft plaatsgevonden op 1 juni 2017, 15 juni 2017 en 17 juli 2017. Naar de huismus op 19 april 2017 en 10 mei 2017.

Gedurende het onderzoek zijn diverse invliegende en nest-indicerende gierzwaluwen waargenomen. De resultaten van alle veldbezoeken zijn samengevoegd en geanalyseerd waarna is vastgesteld dat binnen het plangebied 11 nestlocaties van de gierzwaluw aanwezig zijn. De nestlocaties bevinden zich aan de kopgevels waar overhangende hoekpannen voldoende ruimte bieden door het ontbreken van een afwerkingsstrip.

Tijdens het onderzoek zijn nestelende huismussen en territoriale huismussen aangetroffen. De resultaten van beide veldbezoeken zijn samengevoegd en geanalyseerd, waarna is vastgesteld dat binnen het plangebied 28 nestlocaties van de huismus aanwezig zijn. Al deze nestlocaties bevinden zich aan de dakgootzijdes van de woningen, onder de eerste rij dakpannen.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

15

Uw brief

Uw kenmerk

Vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 (Netwerk Groene Bureau's, 2017). Op basis van de aanwezige potenties voor gebouwbewonende vleermuizen is het onderzoek afgestemd op algemeen voorkomende gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Het nader onderzoek is uitgevoerd op 16 mei 2017 (ochtend), 15 juni 2017 (avond), 17 juli 2017 (avond), 18 augustus 2017 (middernacht) en 26 september 2017 (middernacht). Vanwege de complexiteit van het plangebied zijn de avondrondes naar zomer- en kraamverblijfplaatsen in juni en juli uitgevoerd door twee onderzoekers.

Binnen het plangebied is een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in de spouwmuur aan de Vogelwikke 2. Deze verblijfplaats wordt gebruikt door één individu. Daarnaast zijn drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Bij de kopgevels van de Gentiaan 21, Morgenster 1 en Morgenster 19 zijn namelijk territoriale gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen, maar op basis van het gedrag mag aangenomen worden dat er een paarverblijfplaats aanwezig is. Deze kan zich bevinden in de spouwmuur die toegankelijk is via de stootvoegen of achter de hoekpannen. Deze paarverblijven kunnen theoretisch ook fungeren als winterverblijfplaats doordat de ruimtes in de spouw vorstvrij blijven. Andere winterverblijven zijn niet waargenomen.

Een zomerverblijfplaats van de laatvlieger bevindt zich bij de Korenbloem 19 en/of 21 (straatzijde) en wordt door twee tot drie individuen gebruikt. De verblijfplaats kan zich in de spouwmuur bevinden of onder de dakpannen. De verblijfplaats bevindt zich zeer waarschijnlijk onder het dak, waar door de zuidelijke oriëntatie een warm klimaat ontstaat. Deze warme omstandigheden prefereert de laatvlieger doorgaans t.a.v. een koelere spouwmuur. De spouwmuren zijn toegankelijk via open stootvoegen of ruimte tussen de dakgoot en gevelmuur. Via de ruimte tussen de dakgoot en gevelmuur is mogelijk ook toegang tot ruimtes onder het dak. Tijdens het vleermuisonderzoek is de locatie aan de Korenbloem goed in de gaten gehouden, met name in de uitvliegperiode van de laatvlieger. Hierbij is ook gebruik gemaakt van een batlogger, maar dit heeft geen extra waarnemingen opgeleverd dan op zicht werden gezien tijdens het uitvliegmoment. Daarom wordt op deze locatie geen kraamkolonie verwacht.

- Overige functies

Doordat er zeer beperkt bomen en struiken aanwezig zijn is het plangebied van minimale waarde als foerageergebied.

De passerende vleermuizen gebruikten verschillende routes om het plangebied uit verschillende richtingen te doorkruizen. Van een onderscheidende lijnelement is geen sprake. Een essentiële vliegroute is daarom niet aanwezig.

Steenmarter

Het nader onderzoek naar de steenmarter (10 mei 2017 en 17 juli 2017) heeft geen resultaat opgeleverd. Er zijn vanuit de toegankelijke wegen en paden geen toegangsmogelijkheden waargenomen voor de steenmarter. De aanwezige bewoners die bevraagd zijn over de steenmarter hebben geen relevante resultaten opgeleverd. Uit de literatuur zijn ook geen specifieke waarnemingen naar voren gekomen die wijzen op aanwezigheid van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de steenmarter.

B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

Gierzwaluw

Het onderzoek is tijdens de broedperiode van de gierzwaluw uitgevoerd. De datumgrenzen zijn 15 mei tot en met 15 juli, maar de meest geschikte onderzoeksperiode is 1 juni-15 juli. Drie veldbezoeken zijn binnen de datumgrenzen uitgevoerd, waarvan 2 tussen 1 juni en 15 juli. De kopgevels van de woningen vormen voor de gierzwaluw geschikte nestgelegenheden. Daarom is de geleverde inspanning voldoende om de aan- of afwezigheid van nesten van de gierzwaluw te kunnen bepalen.

Huismus

Het onderzoek is tijdens de broedperiode van de huismus uitgevoerd. Door tweemaal onderzoek uit te voeren in de periode 1 april tot en met 15 mei is conform de soortenstandaard van de huismus onderzoek uitgevoerd. De geleverde inspanning is voldoende om de aan- of afwezigheid van nesten of rustplaatsen van de huismus te kunnen bepalen.

Vleermuizen

Het onderzoek voldoet aan het onderzoeksprotocol voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Het onderzoek naar kraamverblijfplaatsen is slechts door twee waarnemers uitgevoerd. Maar omdat een extra derde ronde is uitgevoerd op 17 juli, welke binnen een geschikte suboptimale periode is uitgevoerd, is de geleverde inspanning voldoende om de aanwezigheid van de verblijfplaatsen en de functie van die verblijfplaatsen aan te tonen. Tijdens het onderzoek zijn ook rondvliegende vleermuizen voldoende in beeld gebracht.

Steenmarter

Op basis van het gevoerde onderzoek is het aannemelijk dat de steenmarter niet aanwezig is binnen het plangebied. Voor deze soort is terecht geen ontheffing aangevraagd.

B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

Gierzwaluw en huismus

Door het verwijderen van de buitenmuur en het aanpassen van de dakoverstekken bij dakgoten en kopgevels verdwijnen 11 nesten van de gierzwaluw en 28 nesten en rustplaatsen van de huismus.

- Tijdelijke maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
16
Uw brief
Uw kenmerk

In de directe omgeving zijn 9 nestkasten opgehangen, welke 12 aparte nestruimtes bevatten voor de gierzwaluw. In totaal zijn dus 108 alternatieve nestlocaties voor de gierzwaluw aanwezig. Elke ruimte heeft een binnenmaat van 18 x 25 cm en minimale binnen hoogte van 13 cm. De gierzwaluwkasten zijn opgehangen op westelijke gevels.

In de directe omgeving zijn 14 nestkasten van het type NK MU 02 Nestkast Mus van Vivara Pro opgehangen. In deze nestkast zijn 3 losse nestlocaties beschikbaar. Als tijdelijke compensatie zijn dus 42 alternatieve nestlocaties beschikbaar voor de huismus. De alternatieve nestkasten zijn opgehangen aan bebouwing met groen in de directe omgeving.

De nestkasten voor de gierzwaluw en de huismus zijn in het voorjaar van 2017 geplaatst. In bijlage 5 van dit besluit is weergegeven waar de tijdelijke nestkasten voor beide soorten zijn opgehangen.

- **Maatregelen tijdens de werkzaamheden**

De start van de werkzaamheden is gepland in september 2018, na het broedseizoen van de gierzwaluw en de huismus. Ongeveer 3/4e van het aantal te renoveren woningen is klaar op moment dat het broedseizoen in 2019 weer begint. Voordat de werkzaamheden starten bij de woningen die niet buiten de meest kwetsbare periodes uitgevoerd kunnen worden (1/4e van het totaal aantal woningen), worden de woningen ongeschikt gemaakt voor de betreffende beschermde soort. Door het treffen van deze maatregel wordt het doden en verwonden van individuen voorkomen. De verblijfplaatsen kunnen op verschillende manieren ongeschikt gemaakt worden. Deze dienen wel uitgevoerd te worden buiten de meest kwetsbare periodes voor de desbetreffende soort. Hieronder worden de mogelijke maatregelen per soort nader toegelicht:

- Huismus: Een zogenaamde gootdrain zal toegepast worden in de dakgoot. Hierdoor wordt de toegang tot de eerste rij dakpannen belemmerd. Deze maatregel wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen van de huismus (maart tot en met augustus).
- Gierzwaluw: De verblijfplaatsen van de gierzwaluwen worden dichtgespoten met behulp van purschuim, afgedicht met gaas of met een houten plank. Deze maatregelen worden uitgevoerd in de periode van oktober – april, in de periode dat de gierzwaluwen niet aanwezig zijn in Nederland.

Door het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen vermindert de functionaliteit van het plangebied voor de gierzwaluw en de huismus. Om het tijdelijke verlies te compenseren zijn in het voorjaar van 2017 in de directe omgeving van het plangebied alternatieve verblijfplaatsen opgehangen voor de gierzwaluw en de huismus.

Er worden geen materialen of steigers tegen de gevels geplaatst die de functionaliteit van de verblijfplaats kunnen belemmeren.

- **Permanente maatregelen**

Met de voorgenomen renovatie gaan de overhangende hoekpannen zonder afwerkstrip verloren. In de toekomstige situatie wordt een overstek gerealiseerd. In deze overstekken worden de permanente verblijfplaatsen voor de gierzwaluw gerealiseerd. Het vloeroppervlakte van deze nestlocaties wordt 150 mm x 280 mm, waarmee deze voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). De hoogte van de nestkast is door de schuine dakconstructie beperkt tot 130 mm. Op basis van overleggen met dhr. M. van de Reep (Gierzwaluwbescherming) is gebleken dat de gewenste hoogte van 150 mm voor de gehele nestkast niet noodzakelijk is, maar dat er minimaal één zijde moet zijn waar deze ruimte wel beschikbaar is. De overleving van jonge gierzwaluwen is afhankelijk van goed getrainde spieren alvorens het uitvliegen. Het trainen hiervan vindt in de nestkast plaats door op te drukken tegen

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
17
Uw brief
Uw kenmerk

de bodem of hangend aan de zijkant van de nestkast. Aan de zijkanten is dus een ruimte van meer dan 150 mm noodzakelijk omdat de gierzwaluwen uiteindelijk een vleugellengte van 170 mm hebben. Een hoogte van 150 mm in het midden van de kast is daarom minder van belang. Doordat de nestkasten in de overstek verwerkt worden hebben de kasten geen last van directe bestraling door de zon. Per overstek worden 2 kasten ingebouwd; dit komt neer op 4 ingebouwde kasten per kopgevel. Deze worden toegepast op alle 11 de kopgevels in het plangebied waar eerder nesten van de gierzwaluw zijn aangetroffen. Dit resulteert in 44 alternatieve nestlocaties voor de gierzwaluw. De locaties van de nieuwe gierzwaluwenverblijven zijn weergegeven in bijlage 6 van dit besluit.

Door het verwijderen van bestaande buitenmuur en het aanbrengen van een nieuwe buitenmuur wordt de dakrand constructie aangepast. Met het aanbrengen van nieuwe dakranden wordt ook overal vogelschroten toegepast. De ruimtes onder de dakpannen worden toegankelijk gemaakt door het toepassen van vogelvides. In totaal worden 100 vogelvides in het plangebied aangebracht. Afhankelijk van het aantal aangetroffen nesten in het nader onderzoek, is de verdeling van het aantal vogelvides per woningblok bepaald. Zo worden op locaties waar in de huidige situatie een hoge dichtheid aan nesten is, ook meer vogelvides geplaatst. Vogelvides worden geplaatst aan de straat- en achtertuinzijde. De verdeling van de vogelvides is weergegeven in bijlage 6 van dit besluit.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

18

Uw brief

Uw kenmerk

- Effecten op de staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw is gunstig (SOVON, 2017). In de tijdelijke situatie wordt een negatief effect verwacht doordat geen van de huidige nestlocaties beschikbaar is. De gierzwaluw moet dan uitwijken naar reeds gerenoveerde woningen of de tijdelijke compensatie in de omgeving. Omdat dit erg lastig kan verlopen bij de gierzwaluw en het plangebied van belang is voor de lokale staat van instandhouding heeft dit mogelijk een negatief effect op de lokale staat van instandhouding. Na afronding van de werkzaamheden is er een meervoud van het aantal nesten beschikbaar, welke op termijn ontdekt worden door de gierzwaluw. In de huidige situatie waren het aantal geschikte nestlocaties de beperkende factor. In de toekomst zal dit niet meer de beperkende factor zijn. Op termijn wordt dan ook een positief effect verwacht op de lokale staat van instandhouding. Doordat er geen negatief effect ontstaat op de lokale staat van instandhouding, worden negatieve effecten van de werkzaamheden op regionale of landelijk niveau uitgesloten.

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is matig ongunstig (SOVON, 2017). In de tijdelijke situatie wordt door de compensatie en het aanpassingsvermogen van de huismus geen negatief effect verwacht. In de permanente situatie is het plangebied weer in vergelijkbare mate beschikbaar en geschikt voor de huismus. De lokale staat van instandhouding van de huismus zal hierdoor niet in het geding komen. Doordat er geen negatief effect ontstaat op de lokale staat van instandhouding, worden negatieve effecten van de werkzaamheden op regionale of landelijk niveau uitgesloten.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

Door het verwijderen van de buitenmuur en het aanpassen van de dakoverstekken bij dakgoten en kopgevels verdwijnen 1 zomerverblijfplaats en drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger.

- Tijdelijke maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden

Ter compensatie van de tijdelijke verliezen van verblijfplaatsen zijn voor de gewone dwergvleermuis 20 alternatieve verblijfplaatsen van model Coucy van Vivara aangebracht in het voorjaar van 2017. Deze vleermuiskasten zijn opgehangen op oostelijke en zuidelijke kopgevels

van naastgelegen woonblokken. In bijlage 5 van dit besluit is weergegeven waar deze tijdelijke vleermuiskasten zijn opgehangen.

Voor de laatvlieger zijn geen tijdelijke verblijfplaatsen opgehangen omdat er voor deze soort geen bewezen tijdelijke mitigerende maatregelen zijn (Korsten, 2012). Op de locatie van de zomerverblijfplaats wordt volledig buiten de kwetsbare periode gewerkt en de nieuwe verblijven zijn direct het jaar erop weer beschikbaar.

- **Maatregelen tijdens de werkzaamheden**

De start van de werkzaamheden is gepland in september 2018, tussen de kwetsbare kraamperiode en winterperiode voor vleermuizen. Ongeveer 3/4 van het aantal te renoveren woningen is klaar op moment dat de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger begint. Hierdoor is geen sprake van het feit dat deze woningen een seizoen lang ongeschikt zijn voor beide soorten. De planning van de werkzaamheden is ook afgestemd op de aanwezigheid van een zomerverblijfplaats van de laatvlieger, waardoor de verblijfplaats ongeschikt gemaakt wordt in de minst kwetsbare periode en voor de start van de actieve periode in 2019 weer toegankelijk is.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

19

Uw brief

Uw kenmerk

De verblijfplaatsen van vleermuizen worden dicht gemaakt met een zogenaamde exclusion flap, waardoor de vleermuis wel de verblijfplaats kan verlaten maar er niet meer in kan of er worden in de verblijfplaats openingen gemaakt waardoor tocht ontstaat en de verblijfplaats ongeschikt raakt. Deze maatregelen worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periodes (medio augustus tot medio oktober).

Ondanks de compensatie wordt een tijdelijk negatief effect verwacht omdat er geen volledige zekerheid is dat de laatvlieger de compensatielocaties direct vindt. Daarnaast is er een beperkte periode (3 maanden) waarop de soort de verblijfplaats niet gebruiken kan en elders een onderkomen moet zoeken. Dit onderkomen is elders aanwezig, omdat in het najaar, ondanks gerichte aandacht voor de soort, geen waarnemingen zijn gedaan. Dit geeft een sterke indicatie dat deze elders ook verblijfplaatsen heeft voor het najaar en de winterperiode.

- **Permanente maatregelen**

Permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis worden gerealiseerd op minimaal 8 westelijke kopgevels. Daar wordt bij het plaatwerk boven het raam een tweede trespaplaat gemaakt, waardoor een grote vleermuiskast ontstaat. Tegen de binnenkant wordt betongaas gezet om voldoende houvast te creëren. Er ontstaat een ruimte van ongeveer 2 centimeter om in weg te kruipen.

De zomerverblijfplaats van de laatvlieger bevindt zich zeer waarschijnlijk in de dakrand, waarna toegang tot onder de dakpannen verkregen wordt. Om een warme verblijfplaats in de toekomstige situatie te garanderen wordt voor de laatvlieger een alternatieve toegang tot het dak gecreëerd. Bij de zuidelijk en noordelijke georiënteerde gevels worden na afronding van de renovatie gaten (grootte: 2,5 centimeter bij 30 centimeter) gemaakt in de overstek. Op deze manier is zowel de warme als de koude kant beschikbaar, zodat de laatvlieger een keuze heeft in verblijfplaats bij koudere dagen of warmere dagen. Door deze opening krijgt de laatvlieger toegang tot de ruimte onder de dakpannen. De toegangen komen op nagenoeg dezelfde plek terug. Deze openingen worden gemaakt bij Korenbloem 19 en 21, op acht locaties per woning, vier aan de voorgevel en vier aan de achtergevel. Ook wordt er met het leggen van de dakpannen op deze locatie rekening gehouden met vleermuizen. Door op enkele locaties onderbrekingen te maken in de tengels (verticale panlat) kunnen de vleermuizen zich makkelijk verplaatsen.

In de spouw worden 3 koppelbare vleermuiskasten ingebouwd in de voorgevels van Korenbloem 19 en 21. In totaal gaat het om 6 vleermuiskasten van het type 2fr van Waveka.

- Effecten op de staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is gunstig te noemen (Vleermuisnet, 2017). Door het treffen van meer dan voldoende tijdelijke en permanente compensatie worden er geen negatieve effecten verwacht. Door het ontbreken van negatieve effecten komt de gunstige staat van instandhouding ook niet in het geding. Hierdoor worden negatieve effecten op regionaal of landelijk niveau dan ook uitgesloten.

De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger is onbekend. Door het aantasten van de verblijfplaats van de laatvlieger wordt mogelijk een tijdelijk negatief effect verwacht omdat de soort bekend staat door het beperkte aanpassingsvermogen. Op termijn is de verwachting dat de soort de nieuwe verblijfplaatsen, op nagenoeg dezelfde locatie, wel gaat vinden en dat er geen negatief effect optreedt. Daarbij is de verblijfplaats één van de meerdere verblijfplaatsen die gebruikt wordt in een netwerk en zal het tijdelijk niet beschikbaar zijn weinig tot geen effect hebben. Een negatief effect op de lokale staat van instandhouding wordt dan ook niet verwacht. De werkzaamheden hebben dan ook geen negatief effect op de regionale of landelijke staat van instandhouding.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

20

Uw brief

Uw kenmerk

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

Het verdwijnen van nesten van de gierzwaluw en de huismus en het verdwijnen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger kan zonder het treffen van maatregelen leiden tot het aantasten van de staat van instandhouding. U stelt daarom verschillende maatregelen voor.

Gierzwaluw en huismus

Door aanpassingen aan de buitenkant van de woningen worden de huidige nesten van de gierzwaluw en de huismus onbruikbaar. Ongeveer de helft van de woningen met nesten van deze soorten worden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode uitgevoerd. Er zijn echter ook woonblokken die gerenoveerd worden in de periode na maart 2019. Daarom zijn tijdelijke houten kasten geplaatst in het voorjaar van 2017. In totaal zijn 108 tijdelijke nestlocaties voor de gierzwaluw en 42 tijdelijke nestlocaties voor de huismus aangeboden. De nestkasten hangen op een geschikte plek in de directe omgeving van de nesten die tijdens het broedseizoen van 2019 onbruikbaar raken. De tijdelijke nestkasten zijn ruim voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst, waardoor ze als tijdelijke alternatieve nest- en rustplaats gebruikt kunnen worden. In bijlage 5 van dit besluit is weergegeven waar de tijdelijke nestkasten zijn geplaatst. De tijdelijke houten nestkasten mogen na uitvoering van de werkzaamheden verwijderd worden, maar dit dient wel buiten de voortplantingsperiode van de gierzwaluw en de huismus te gebeuren. Wij hebben daarom de voorschriften 6, 10, 12 en 15 opgenomen.

Gedurende de renovatiewerkzaamheden worden meteen permanente nestvoorzieningen gerealiseerd. Voor de gierzwaluw worden geschikte nestkasten gemaakt in de dakoverstekken. Omdat vier nestkasten gemaakt worden aan de gevels waar de huidige nesten aanwezig zijn, kan de gierzwaluw in dezelfde mate binnen het plangebied blijven broeden. Voor de huismus worden alle woonblokken voorzien van vogelvides. Het aantal vogelvides per woonblok is afgestemd op het aantal waargenomen nesten. Hierdoor kan de huismus in dezelfde mate blijven broeden binnen het plangebied. Doordat de werkzaamheden in tijd en ruimte gefaseerd worden, zijn altijd voldoende tijdelijke en permanente voorzieningen aanwezig waar beide soorten naar kunnen uitwijken om te broeden.

- Maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden

De woningen, waar werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens de kwetsbare voortplantingsperiode van de gierzwaluw, moeten buiten deze periode ongeschikt gemaakt worden als nestlocatie voor de gierzwaluw. Dit geldt voor de periode van april tot en met augustus. Door de invliegopening af te dichten wordt voorkomen dat ter plekke genesteld zal worden en dat dieren tijdens de werkzaamheden gedood kunnen worden. Wij hebben daarom de voorschriften 5 en 7 opgenomen.

Voor de huismus moeten alle woningen met nesten ongeschikt gemaakt worden. Omdat de huismus ook buiten de voortplantingsperiode de nesten gebruikt als rustplaats, moeten de gootdrains ook toegepast worden bij woningen die buiten de voortplantingsperiode gerenoveerd worden. Het ongeschikt maken moet buiten de voortplantingsperiode plaatsvinden, maar ook buiten aangesloten vorstperioden van minimaal drie dagen in de maanden december tot en met februari, indien ter plekke een nest- of rustplaats aanwezig is in de betreffende woning. Wij hebben daarom aanvullend voorschrift 11 opgenomen. De gekozen werkwijze voorkomt dat de huismus onder de eerste rij dakpannen kan geraken. Zodoende wordt voorkomen dat de nest- en rustplaats in gebruik is tijdens de werkzaamheden. Wij hebben daarom voorschrift 13 opgenomen.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

21

Uw brief

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

Door aanpassingen aan de buitenkant van de woningen worden de huidige zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de zomerverblijfplaats laatvlieger onbruikbaar. De aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen van beide soorten kunnen ook tijdens winterperioden gebruikt worden.

Uw kenmerk

Voor de gewone dwergvleermuis zijn tijdig voldoende houten nestkasten geplaatst. Deze kasten kunnen gebruikt worden door de gewone dwergvleermuis tijdens de werkzaamheden. Waarschijnlijk worden deze kasten gebruikt door de gewone dwergvleermuisen die gebruik maken van de meest noordelijke paarverblijfplaats. De overige zomer- en paarverblijfplaatsen bevinden zich in woningen die tussen januari en april gerenoveerd worden. De exemplaren die gebruik maken van deze verblijfplaatsen kunnen uitwijken naar de reeds gerenoveerde woningen waar permanente voorzieningen zijn geplaatst, en waar de tijdelijke kasten zijn geplaatst. Het houten plaatwerk waar de gewone dwergvleermuis achter kan kruipen biedt een geschikte zomer- of paarverblijfplaats. Ook tijdens milde winterperiode kan dergelijk plaatmateriaal gebruikt worden. Hierdoor blijft de gewone dwergvleermuis aanwezig binnen het plangebied. Wij hebben daarom de voorschriften 17 en 19 opgenomen.

Voor de laatvlieger zijn geen tijdelijke voorzieningen getroffen. Deze vleermuissoort is zeer standvastig en zal niet snel een nieuwe verblijfslocatie verkiezen. Het is daarom belangrijk dat de woningen met de zomerverblijfplaats geschikt blijven na renovatie, en dat de werkzaamheden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en overwinteringsperiode worden uitgevoerd. Het woonblok waar de zomerverblijfplaats is aangetroffen wordt gerenoveerd in de periode oktober-november 2018. Hoewel zowel de spouwmuur en het dak geschikte verblijfsmogelijkheden bieden, verwachten wij dat de zomerverblijfplaats zich onder de dakpannen bevindt. Zekerheidshalve gaan wij er ook vanuit dat de spouwmuur als verblijfplaats kan dienen. In het geval de ruimte onder het dak te warm wordt, kan ook verkoeling gevonden worden in de spouwmuur. Daarom wordt zowel het dak als de spouwmuur geschikt gemaakt als permanente verblijfplaats. Maar de oorspronkelijke situatie wordt niet op exacte wijze nagebootst. De gekozen voorzieningen kunnen waarschijnlijk als nieuwe zomerverblijfplaats fungeren, maar helemaal zeker is dit op voorhand niet. Het is daarom noodzakelijk dat monitoring plaatsvindt.

- Maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden

Door het toepassen van exclusion flaps kan voorkomen worden dat terugkerende dieren weer de woning in kunnen vliegen. Het is daarom belangrijk dat deze exclusion flaps geplaatst worden buiten de kwetsbare voortplantingsperioden en overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De exclusions flaps dienen door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen geplaatst te worden. Omdat de spouwmuur ook gebruikt kan worden als zomerverblijfplaats, is het nodig dat aanvullend ook tochtgaten in de buitengevel aangebracht moeten worden. Daarom hebben wij de voorschriften 18 en 22 opgenomen.

De laatvlieger kent een langere voortplantingsperiode dan de gewone dwergvleermuis. Zogende laatvliegers kunnen nog tot in oktober gevonden worden. De woningen in het woonblok aan de Korenbloem worden vanaf oktober ook gerenoveerd. Daarom moet voorafgaand aan de werkzaamheden aan dit woonblok uitgesloten worden dat een mogelijke kraamverblijfplaats aanwezig is. Deze controle dient 3 tot 5 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden, en dient verricht te worden door een ecologische deskundige op het gebied van vleermuizen. Deze controle dient visueel en met batdetector uitgevoerd te worden. Wanneer geen kraamactiviteit of paaractiviteit door meer dan 2 exemplaren wordt gevonden, dan kunnen de exclusion flaps geplaatst worden. Na het ongeschikt maken van de woningen, maar zo kort mogelijk (1 tot 3 dagen) vóór de daadwerkelijke renovatiewerkzaamheden, dient een laatste controle uitgevoerd te worden om te borgen dat de aanwezige vleermuizen daadwerkelijk de verblijfplaats hebben verlaten. Deze controle dient wel in de periode april-oktober plaats te vinden, omdat de vleermuizen dan nog actief zijn. Daarom hebben wij aanvullend de voorschriften 22, 23 en 24 opgenomen.

Het aanpassen van dakoverstekken bij dakgoten en kopgevels en het verwijderen van de buitengevel van de woningen aan de Korenbloem 19 en 21 dient zeer voorzichtig, en onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen plaats te vinden. De laatvlieger is namelijk standvastig, en mogelijk zal het plaatsen van exclusion flaps niet afdoende zijn. Daarom hebben wij aanvullend voorschrift 25 opgenomen.

Monitoring laatvlieger

Er bestaat geen zekerheid dat de laatvlieger de woningen aan de Korenbloem 19 en 21 weer in gebruik zal nemen als zomerverblijfplaats. Ook is onbekend wat de lokale staat van instandhouding is, en waar het netwerk van verblijfplaatsen ligt. Door een monitoringverplichting op te nemen als voorschrift, kunnen wij aanvullende voorschriften opleggen wanneer uit de monitoring blijkt dat de nieuwe voorzieningen niet in gebruik genomen worden. Zodoende kunnen wij de huidige staat van instandhouding van de laatvlieger op termijn borgen. De monitoring houdt in dat de effectiviteit van de nieuwe voorzieningen gevolgd gaan worden. Onder paragraaf B1.5 worden de vereisten van deze monitoring nader omschreven.

Conclusie toetsing

Voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en de laatvlieger is een ontheffing nodig. Deze ontheffing is nodig voor het beschadigen en vernielen van nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen. Aan deze ontheffing verbinden wij (extra) voorschriften.

In de volgende paragrafen toetsen wij of de ontheffing op basis van de wet verleend kan worden.

B1.3 Alternatieven voor realisatie van de activiteiten

B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag

De renovatie is locatiegebonden. De te renoveren huurwoningen verkeren in de huidige situatie in een matige of zelfs slechte staat. Om de woningen voor de lange termijn te behouden maar ook gunstige effecten voor het milieu na te streven is een grootschalige renovatie noodzakelijk. Het

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
22
Uw brief
Uw kenmerk

eventueel slopen en realiseren van nieuwbouw heeft een grotere negatieve impact op de aanwezige soorten.

Er is geen reëel alternatief voor de ingreep, waarbij effecten op de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en de laatvlieger volledig kunnen worden voorkomen door het veranderen van de werkwijze en planning. Daarbij is met de huidige werkwijze en planning rekening gehouden met het uitvoeren van maatregelen en werkzaamheden in de meest geschikte periode voor de beschermde soorten.

Samenvattend wordt geconcludeerd dat er geen alternatieve bevredigende oplossing is, die minder negatieve effecten op beschermde soorten heeft.

B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging

Het project is locatiespecifiek. De gevels van de woningen zijn in slechte staat en zijn toe aan onderhoud. Gelijktijdig wordt asbest in deze gevels verwijderd. Asbest in de spouwmuur kan niet op een andere wijze verwijderd worden. Het groot onderhoud aan de woningen wordt door Beter Wonen uitgevoerd, zodat de levensduur van deze woningen verlengd kan worden. Door onder andere het dak te isoleren wordt een beter duurzaamheidslabel verkregen en kan er voldaan worden aan de afspraken die zijn gemaakt om woningen energiezuiniger te maken.

Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

B1.4 Wettelijk belang van het project

B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag voor de gierzwaluw en huismus nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger nodig in het belang van in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De te renoveren woningen verkeren in de huidige situatie in een matige of zelfs slechte staat (Beter Wonen IJsselmuiden, 2017). Met name de gevels zijn in slechte staat, zo is reeds 70% van het voegwerk geërodeerd. In deze gevels zijn op verschillende plekken asbesthoudende materiaal aanwezig. Daarnaast is in de spouwmuur Loderite aangetroffen en is er asbesthoudende betonlatei aangetroffen; beide zijn asbesthoudende stoffen. Ook zijn er diverse koudebruggen aanwezig waardoor in de woningen schimmelvorming plaats vindt. Bij verdere verval van de woningen zal de schimmelvorming toenemen en bestaat er de mogelijkheid dat er asbesthoudend materiaal bloot komt te liggen of zelfs vrijkomt door afbreuk. Door de woningen te renoveren ontstaat de mogelijkheid om de asbesthoudende materialen veilig te saneren en wordt isolatie aangebracht zodat koudebruggen en daardoor schimmelvorming niet meer plaats vinden. Dit betreft het belang volksgezondheid.

Er is een sterke vraag naar sociale huurwoningen in IJsselmuiden. Per vrij gekomen woning binnen het complex komen gemiddeld 33 reacties van potentiële huurders, er is dus een sterke vraag naar deze huurwoningen, die vallen binnen de sociale verhuur. Om verpaupering en mogelijk zelfs leegstand te voorkomen is de renovatie noodzakelijk. Zo blijft het aanbod van sociale woningen ook op peil. Dit betreft is een reden van sociale aard.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

23

Uw brief

Uw kenmerk

In de huidige staat hebben enkele woningen een energielabel B, maar het gros heeft een energielabel C, D of E. Met de voorgenomen renovatie wordt een energielabel van A++ gerealiseerd. Daarmee heeft de renovatie een gunstig effect voor het milieu. Dit heeft voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat de wettelijk belangen, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende zijn aangetoond.

Door de werkzaamheden worden de woningen energiezuiniger gemaakt. Dit zorgt ervoor dat de energielasten worden verlaagd en het leefklimaat en wooncomfort worden verbeterd. Met de isolatiewerkzaamheden wordt invulling gegeven aan de doelstelling uit het Koepelconvenant Energiebesparing Gebouwde Omgeving & Convenant Energiebesparing Huursector. De woningen verkrijgen door de werkzaamheden een beter energielabel. Tijdens de werkzaamheden wordt asbest verwijderd. Asbest is in verschillende woningen aanwezig in de gevels. Het verduurzamen van de woningen en het verwijderen van het asbest komt ten gunste van de volksgezondheid.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

24

Uw brief

Uw kenmerk

B1.5 Beoordeling staat van instandhouding

Gierzwaluw

Direct na de uitvoering van de werkzaamheden zijn permanente voorzieningen aanwezig in de vorm van nestkasten, welke in de dakoverstek gebouwd worden. Deze worden in de directe omgeving van de oude nesten geplaatst. In deze kasten kunnen de betrokken gierzwaluwen weer gaan broeden. Er komen meer nestmogelijkheden voor de gierzwaluw bij dan dat er verloren gaan. Het is daarom aannemelijk dat de exemplaren van de gierzwaluw in het plangebied aanwezig blijven. Omdat de gierzwaluw aanwezig blijft in het plangebied, is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw.

Huismus

Direct na de uitvoering van de werkzaamheden zijn permanente voorzieningen aanwezig. Onder de eerste rij dakpannen van een groot aantal woningen blijft ruimte aanwezig, waar de huismus kan verblijven. In de huidige situatie doet de huismus dat ook. Er komen meer nestmogelijkheden voor de huismus bij dan dat er verloren gaan. Het is daarom aannemelijk dat de exemplaren van de huismus in het plangebied aanwezig blijven. Omdat de huismus aanwezig blijft in het plangebied, is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Gewone dwergvleermuis

Direct na de uitvoering van de werkzaamheden zijn permanente voorzieningen aanwezig. Het plaatwerk aan de kopse kanten van 8 woningen biedt een geschikt zomer- en paarverblijfplaats. Ook tijdens milde winterperioden kunnen dergelijke plekken gebruikt worden. Het is daarom aannemelijk dat de exemplaren van de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig blijven. Omdat de gewone dwergvleermuis aanwezig blijft in het plangebied en buiten het plangebied voorkomt, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Laatvlieger

Direct na de uitvoering van de werkzaamheden zijn permanente voorzieningen aanwezig. De daken van Korenbloem 19 en 21 worden weer geschikt gemaakt als verblijfplaats. Door het plaatsen van geschakelde inbouwkasten in de gevels (2*3) is in de muur ook weer een ruimte

beschikbaar. Het is daardoor aannemelijk dat de exemplaren van de laatvlieger in het plangebied blijven, maar helemaal zeker is dat niet.

Op basis van het voorgaande is het nodig dat de effectiviteit van de daken en de inbouwkasten van Korenbloem 19 en 21 als zomerverblijfplaats voor de laatvlieger gemonitord wordt. Op deze manier kunnen wij borgen dat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de laatvlieger in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

U dient op de volgende wijze een monitoring uit te voeren op minimaal de woningen aan de Korenbloem 19 en 21:

- Onderzocht moet worden of de laatvlieger gebruikt maakt van de daken en inbouwkasten als zomerverblijfplaats;
- De daken en inbouwkasten dienen maximaal 3 jaar gemonitord te worden. De monitoring dient te starten vanaf 15 mei 2019. De monitoring kan eerder afgerond worden, indien aangetoond wordt dat de daken en/of inbouwkasten functioneel zijn als zomerverblijfplaats voor de laatvlieger;
- De monitoring bestaat uit een onderzoek conform de vereisten uit het vleermuisprotocol 2017, of uit een hogere onderzoeksinspanning en houdt minimaal in:
 - 2 x 2 uur 's avonds tussen 15 mei en 15 juli;
 - 2 x 2 uur 's avonds tussen 15 mei en 15 september;
- Een ecologische deskundige op het gebied van de laatvlieger moet het onderzoek uitvoeren.

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

25

Uw brief

Deze monitoring hebben wij opgenomen in voorschrift 28.

Uw kenmerk

U moet van bovenstaande monitoring jaarlijks een monitoringsrapportage ter goedkeuring verzenden naar ons. Deze rapportage moet u jaarlijks toezenden in de periode september tot en met november. Indien uit de jaarlijkse monitoringsrapportage blijkt dat de daken en/of inbouwkasten aan de Korenbloem 19 en/of 21 niet in gebruik zijn genomen als zomerverblijfplaats door de laatvlieger, kunnen wij aanvullende maatregelen opleggen. Aanvullende maatregelen kunnen bijvoorbeeld zijn het aanbieden van nieuwe, andersoortige vleermuisvoorzieningen. Wij hebben daarom een rapportageverplichting opgenomen in voorschrift 29. Middels deze verplichting kunnen wij borgen dat geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de laatvlieger in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

U vraagt ontheffing aan voor de periode tot en met 31 maart 2019, omdat dan het project afgerond wordt. Gezien de looptijd van de monitoring en onze goedkeuring daarover, is het noodzakelijk de looptijd van de ontheffing aan te passen. De ontheffingsperiode is daarom nodig tot en met 31 december 2022.

B1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

²¹ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

B1.7 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en de laatvlieger kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soorten optreden. Er is een wettelijk belang aanwezig om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C Slotconclusie

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
26
Uw brief

Uw kenmerk

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing voor de renovatie van 93 woningen aan de Akkerwinde, Morgenster, Vogelwikke, Korenbloem, Van Diggelenweg en de Gentiaan (complex 38-41) in IJsselmuiden te verlenen. Om de bescherming van natuurwaarden zo goed mogelijk te borgen zijn aan de ontheffing voorschriften verbonden.

De gevraagde ontheffing van het verbod om de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te storen, en van het verbod om de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger opzettelijk te verstoren verlenen wij niet. Middels het treffen van maatregelen wordt voorkomen dat deze soorten opzettelijk verstoord worden.

²² Art. 1.11, eerste en tweede lid.

BIJLAGE 3 – Fasering van het project

Datum
20.08.2018

Kenmerk
2018/0381307

Pagina
27

Uw brief

Uw kenmerk

Afbeelding 2: Schematische planning IJsselmuiden (kaart: Aveco de Bondt, 2018).

Woningen	Start renovatie	Oplevering renovatie
Gentiaan oneven	September 2018	Oktober 2018
Gentiaan even en van Diggelenweg 28 30	September 2018	November 2018
Korenbloem oneven	Oktober 2018	November 2018
Korenbloem even en van Diggelenweg 22 24	November 2018	December 2018
Vogelwikke even	Januari 2019	Februari 2019
Vogelwikke oneven en van Diggelenweg 16 18 20	Januari 2019	Maart 2019
Morgenster even	Februari 2019	April 2019
Morgenster oneven en van Diggelenweg 10 12 14	Maart 2019	Mei 2019
Akkerwinde even	April 2019	Juli 2019

BIJLAGE 4 – Verspreiding waargenomen soorten

Afbeelding 3: Plangebied met waargenomen nestlocaties van de huismus (kaart: Aveco de Bondt, 2017).

Afbeelding 4: Plangebied met waargenomen nestlocaties van de gierzwaluw (kaart: Aveco de Bondt, 2017).

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

28

Uw brief

Uw kenmerk

Afbeelding 5: Plangebied met waargenomen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (gdv) en laatvlieger (lv) (kaart: Aveco de Bondt, 2017).

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

29

Uw brief

Uw kenmerk

BIJLAGE 5 – Locaties tijdelijke maatregelen

Afbeelding 10: Locatie van de gevels waaraan gierzwaluw kasten zijn opgehangen (foto: Aveco de Bondt, 2018).

Afbeelding 8: Locatie van de gevels waaraan huismus kasten zijn opgehangen (foto: Aveco de Bondt, 2018).

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307
Pagina
30

Uw brief

Uw kenmerk

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

31

Uw brief

Uw kenmerk

Afbeelding 11: Locatie van de gevels waaraan vleermuiskasten zijn opgehangen (foto: Aveco de Bondt, 2018).

BIJLAGE 6 – Locaties permanente maatregelen

Datum

20.08.2018

Kenmerk

2018/0381307

Pagina

32

Uw brief

Uw kenmerk

Datum
20.08.2018
Kenmerk
2018/0381307

Pagina
33

Uw brief

Uw kenmerk

Afbeelding 3: Compensatie gierzwaluw (kaart: Aveco de Bondt, 2018)

Afbeelding 4: Compensatie vleermuizen (kaart: Aveco de Bondt, 2018)